

Plantkeuze

Wij stellen in dit document planten voor aangepast aan kleine bloembakken en grotere bakken of percelen. Kies steeds voor inheemse planten. Dit zijn planten van bij ons.

Vogels en bestuivers kennen deze planten en zijn belangrijke voedselbronnen.

Vermijd gecultiveerde of exotische planten. Ze zijn vaak mooi maar vormen een ecologische val. De bestuivers aangetrokken door de mooie kleuren vinden geen of weinig voedsel in deze bloemen. Koop daarom bij ecologische kwekerijen gespecialiseerd in inheemse planten (zie verder aan het eind van dit document).

De planten die wij gekozen hebben zijn niet giftig of vormen een laag risico (weinig giftig, weinig smakelijk).

Giftige planten worden aangeduid met volgend symbol:

Waar haal je zaad- en plantgoed?

Ecoflora : www.ecoflora.be

Ecosem : www.ecosem.be

La Ferme Nos Pilifs : www.fermenospilifs.be

Semailles (zaden) : www.semaille.com

La pousse qui pousse: www.lapoussequipousse.be

Bij vrienden, ouders,... maar ook in zadenbibs en zaad en plantenruilbeurzen

Waar haal je teelaarde?

La pousse qui pousse: www.lapoussequipousse.be

La Ferme Nos Pilifs : www.fermenospilifs.be

Plaine Chassart : www.chassart.com

Hubo : www.hubo.be

Meer informatie nodig?

Consulteer onze website www.tournesol-zonnebloem.be en ga op zoek bij downloadbaar materiaal: biodiversiteit op school, moestuin op school.

Ook bij www.natuurpunt.be en www.velt.be vind je een schat aan informatie.

KLEINE GIDS

Help de natuur met een bloembak op school

De grond

Wilde planten kunnen op alle soorten grond groeien, ook al heeft ieder zijn eigen min of meer uitgesproken voorkeur.

Is je zaait en plant in potten of bakken, moet de diepte van het substraat minstens 20 cm zijn en zelfs 40 cm voor kleine houtachtige struiken.

Indien je in bakken werkt, vermijdt potgrond en kies voor tuinaarde, eventueel gemengd met compost. Aarzel niet om de ouders of gemeente in te schakelen. Je kan ook tuinaarde kopen (zie adressen op het einde van dit document).

De planten

Sommige planten zijn doorlevend, ze leven meerdere jaren. Soms 'verdwijnen' deze planten in de winter maar hun wortels overleven in de grond. Ze komen elke lente terug en groeien verder als ze het er naar hun zin hebben.

Andere planten zijn eenjarig. Ze leven maximaal één jaar maar zaaien meestal gemakkelijk uit. Hun zaden kiemen dan de volgende lente. Tweejarige planten volgen hetzelfde plan maar doen hier twee jaar over. Afhankelijk van de soort gaan we ze zaaien ofwel planten.

Hoe zaaien ?

Maak de grond los en strooi de zaden van wilde bloemen over het aardoppervlak. Kleine zaden zoals klaproos kunnen met zand vermengd worden om minder dicht op elkaar te zaaien. Grotere zaden zoals Oost-Indische kers kunnen wel wat in de grond worden gestopt.

Druk de grond licht aan. Een regenbui is voldoende om het contact tussen de zaadjes en de grond te garanderen. Is de grond erg droog? Geef dan water, liefst de dag ervoor al.

Zaai steeds op het juiste moment. Deze informatie vind je terug op de zaadzakjes, een catalogus of het internet.

Hoe planten?

Bij het uitplanten van planten in pot of planten met een blote wortel zorg je er voor dat de grond goed nat is. Zet de planten voor het uitplanten in water, geef water in het plantgat en ook vlak na het uitplanten. Indien de wortels rond-draaien in de pot, maak deze los zodat ze gemakkelijker kunnen wortelen in de grond. Zet de planten niet te diep in de grond. De aardkluit moet op hetzelfde niveau als het aardoppervlak komen.

Onderhoud

Jouw bloembak of perceel heeft niet zo veel onderhoud nodig. Met de tijd zal het nodig zijn om uitbundige groeiers wat in te tomen om de meer traag groeiende planten een kans te geven.

Verwijder invasieve exoten indien ze opduiken (bijvoorbeeld japanse duizendknoop). Uitgebloeide stengels en dode planten kunnen verwijderd worden. Dit doen we meestal in het vroege voorjaar want dit zijn uitstekende overwinteringsplaatsen voor heel wat kleine diertjes zoals lieveheersbeestjes. Zorg ervoor dat de zaden uit de bloemstengels zijn gevallen voor u deze verwijderd. De meeste eenjarige planten zaaien vanzelf gemakkelijk uit.

Andere die dit niet doen, zal je elk jaar opnieuw moeten zaaien. Indien je de planten voor eigen gebruik plukt, laat

Zaaien en planten combineren

Om meteen al het eerste jaar te genieten van een diversiteit aan bloemen kan je zaaien en planten combineren:

- 1 Bereid de grond voor alsof je gaat zaaien
- 2 Plant de planten uit
- 3 Maak de vertrapte grond terug los met een hark en zaai op de lege plekken

Klimplanten

Hebt u toegang tot een muur of hek ? Dan kan je klimplanten zetten zoals **klimop** ⚠ of **kamperfoelie** ⚠. Zeer interessant voor de biodiversiteit.

steeds voldoende bloemen staan voor bestuivers en trek de planten niet volledig uit, laat voldoende blad staan zodat de plant verder kan groeien.

Wat meer informatie

Zet een **waterschaal** op een plek waar katten de vogels niet kunnen besluipen. Ververs het water regelmatig.

De vogels hebben een uitkijkpost nodig om te controleren of er geen predatoren in de buurt zijn.

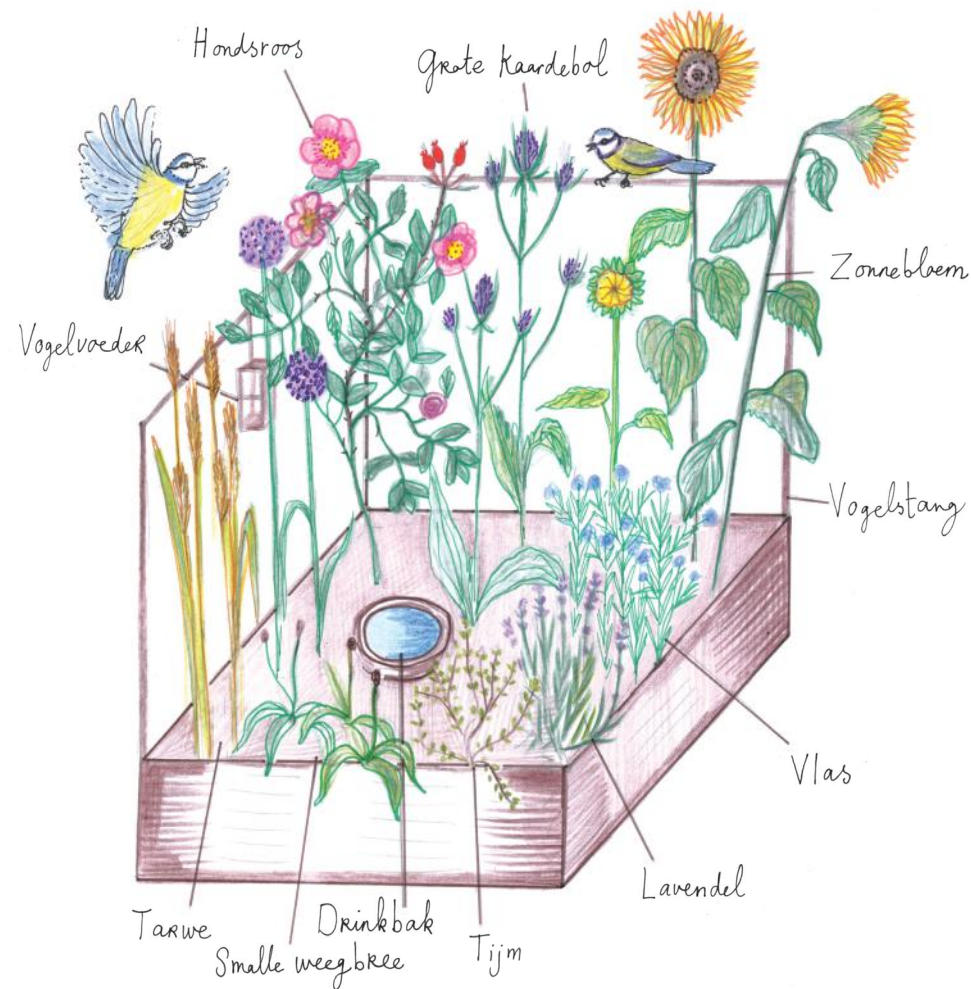
Vandaar deze **stokjes** maar een boom of vensterbank in de buurt kan ook.

Een **voedertafel** moet de hele winter gevuld worden anders komen de vogels niet meer terug. Kies voor gesloten voedersilo's om vogelpoep in het eten te vermijden. Je kan ook altijd zelf vetbollen en pindaslingers maken.

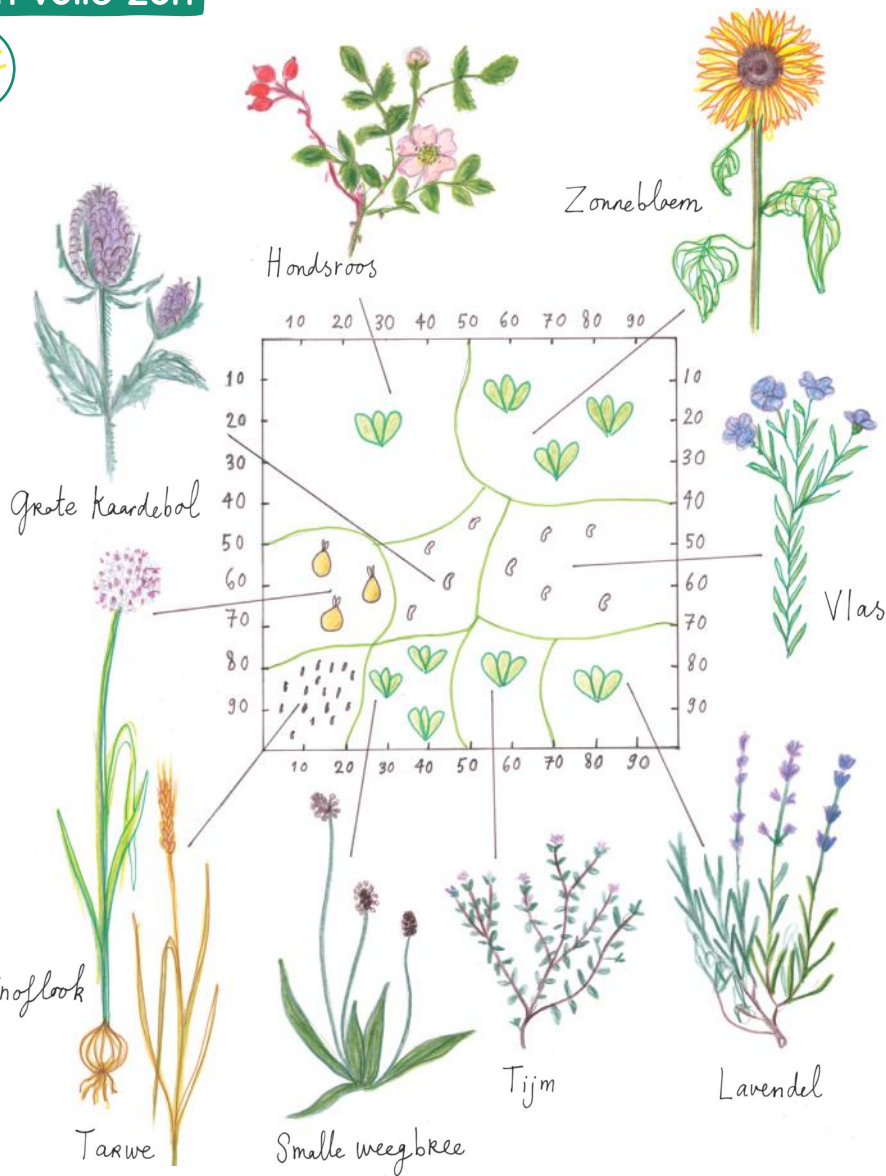

HELP DE VOGELS op school

Voorbeelden van beplante bloembakken voor op school

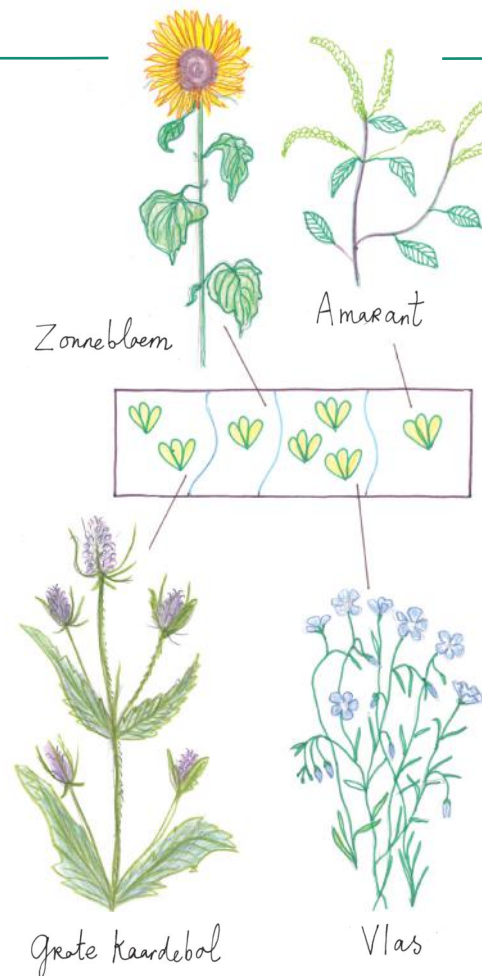
In volle zon

Deze planten zijn ook geschikt: **zuurbes** (*Berberis spp*), **hulst** (*Ilex aquifolium*) ⚠️ of **aalbessen** (*Ribes rubrum*) in de plaats van de hondсроос. **Andere graansoorten:** haver, gerst, rogge,... **Distels** (zaden) en **brandnetels** (rupsen).

Het aantal getekende planten/bollen/zaden komt overeen met het aantal te planten/te zaaien.

Grote kaardebol

Vlas

Hondсроос *Rosa canina*

Kleine wilde roos, trekt vogels aan met zijn rode bessen (rozenbottels). Te planten in november/december.

Zonnebloem *Helianthus annuus*

De vogels houden van zijn zaden. Wordt elk jaar rond eind april/mei opnieuw gezaaid of geplant. Zorg voor een steunstokje voor grote variëteiten.

Overblijvend vlas *Linum perenne*

Vaste plant, vogels houden van de zaden. Zaai of plant vanaf half mei in het eerste jaar.

Lavendel *Lavandula officinalis*

Kleine aromatische struik die veel insecten aantrekt, die op hun beurt gewaardeerd worden door insectenevende vogels.

Tijn *Thymus serpyllum*

Kleine, kruipende aromatische struik die vogels ten goede komt door de insecten die hij aantrekt.

Smalle weegbree *Plantago lanceolata*

Vaste plant die vogels aantrekken met zijn zaden. Te planten.

Tarwe *Triticum*

Eenjarig. De zaden trekken vogels aan. Wintertarwe wordt in oktober gezaaid.

Grote kaardebol *Dipsacum fullonum*

Tweejarige plant die zorgt voor drinkwater in de holte van zijn bladeren en zaden voor de vogels. Te zaaien of te planten in het eerste jaar daarna zaait de plant zich vanzelf uit.

Look *Allium sp*

Een vaste plant die insecten aantrekt met zijn bloemen en vogels met zijn zaden. Te planten in de herfst. Een steunstokje kan nuttig zijn bij grote variëteiten.

Amarant *Amaranthus sp*

Eenjarig. Zaden voor de vogels. Zaai vanaf half mei. Zaait gemakkelijk uit.

Wat meer informatie

Welke delen van de planten zijn rauw eetbaar?

- = het blad
- = de bloem
- = de vrucht

Goudsbloem *Calendula officinalis* ●

Eenjarig met abundante bloei.

Bernagie *Borago officinalis* ●

Eenjarig, zaait gemakkelijk uit.

Oost-Indische kers *Tropaeolum majus* ● ●

Eenjarig. Pittige smaak.

Bieslook *Allium schoenoprasum* ● ●

Vaste plant.

Winterpostelein *Claytonia perfoliata* ● ●

Eenjarig. Zaait gemakkelijk uit. De dikke blaadjes zijn lekker in een salade of soep.

Daslook *Allium ursinum* ● ●

Vaste plant. Geurt en smaakt sterk lookachtig.

Bosaardbei *Fragaria vesca* ●

Vaste plant. Produceert ongeveer 4 jaar daarna vervang je de planten best door zijn uitlopers.

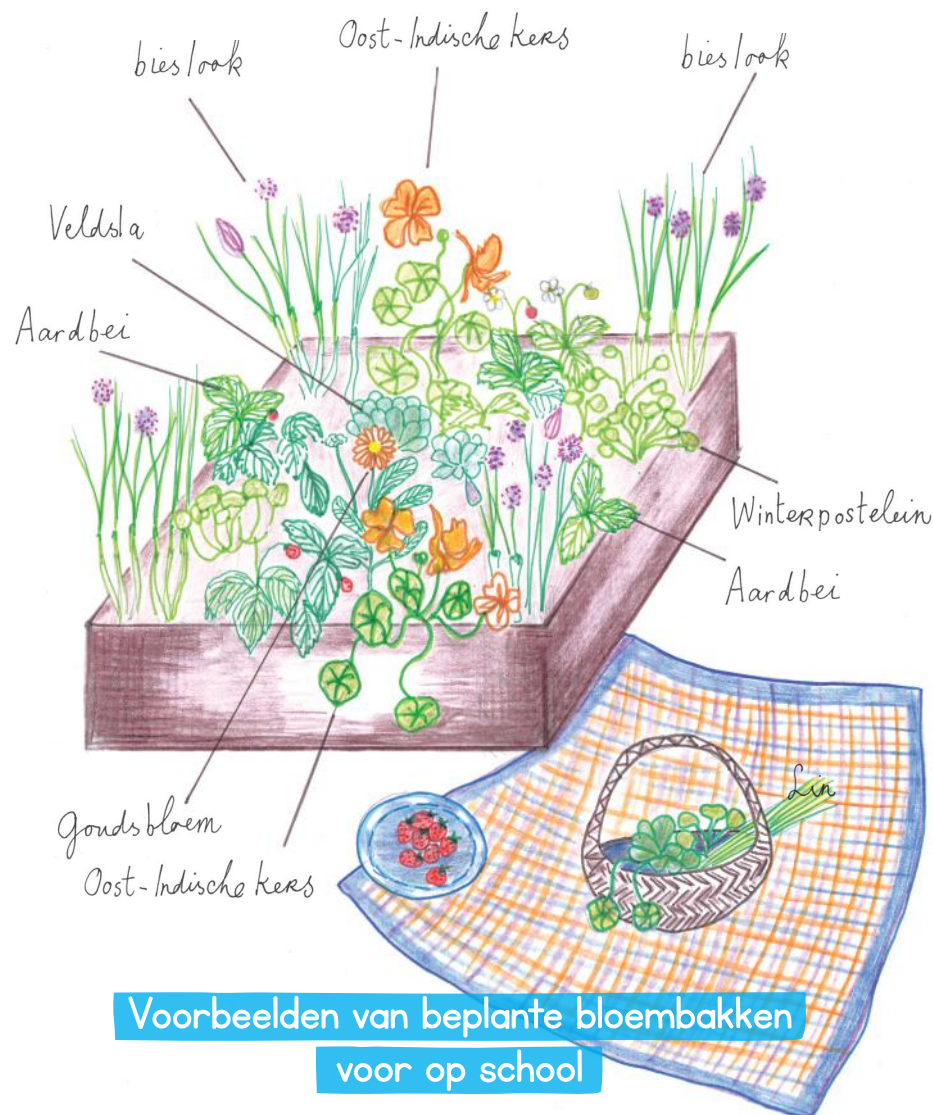
Stomerwt *Pisum sativum* ●

Eenjarig. Zaai eind februari en proef de rauwe erwten voor de zomervakantie.

Veldsla *Valerianella locusta* ●

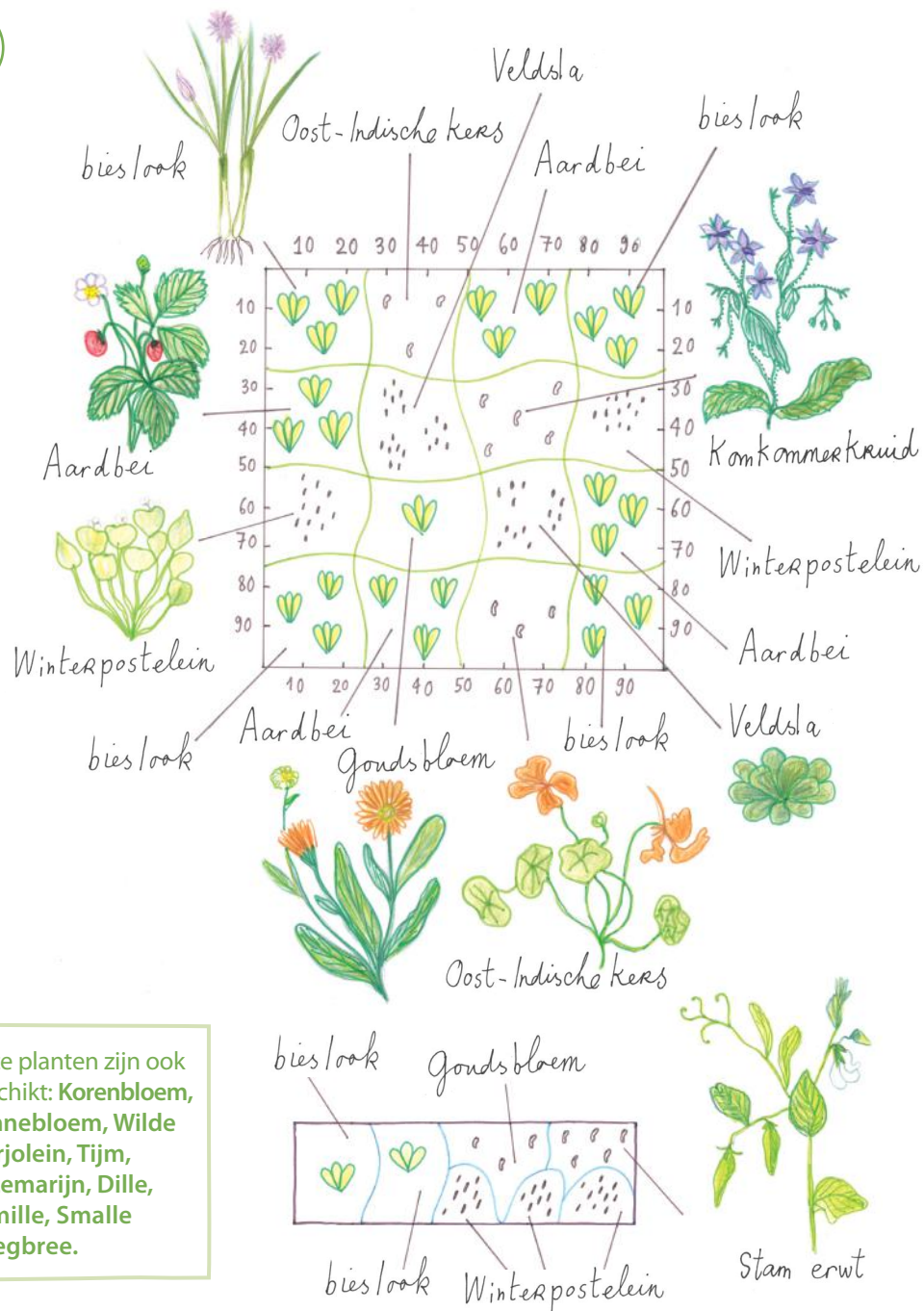
Eenjarig. Zaai begin september zodat je van de veldsla kan eten in de winter.

BLOEMBAKKEN MET EETBARE PLANTEN

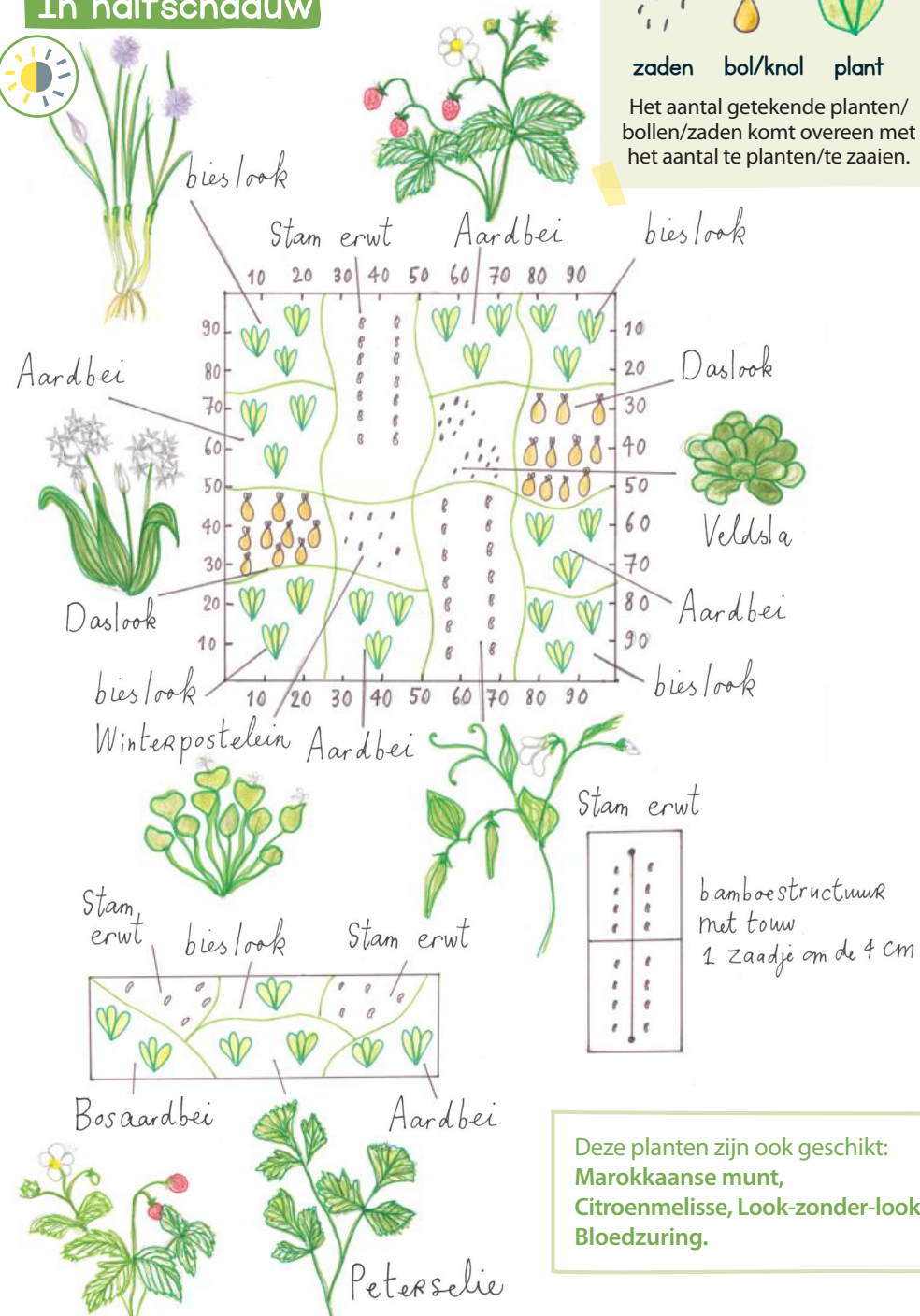
Voorbeelden van beplante bloembakken
voor op school

In volle zon

Deze planten zijn ook geschikt: **Korenbloem, Zonnebloem, Wilde marjolein, Tijm, Rozemarijn, Dille, Kamille, Smalle weegbree.**

In halfschaduw

zaden bol/knol plant

Het aantal getekende planten/bollen/zaden komt overeen met het aantal te planten/te zaaien.

bamboestructuur met touw
1 zaadje om de 4 cm

Deze planten zijn ook geschikt: **Marokkaanse munt, Citroenmelisse, Look-zonder-look, Bloedzuring.**

Wat meer informatie

Wilde bijen, aangetrokken door deze bloemen, vormen geen enkel risico voor ons: ze steken niet.

Haal meer uit je bloembak door na het planten een mengsel van wilde bloemen te zaaien: korenbloem, gele ganzenbloem en klaproos. Ongeveer 2 gram voor de hele bak.

Meer informatie vind je op onze website bij downloadbare documenten.

Eenjarig, tweejarig of vaste plant?

Eenjarig

Bernagie Komkommerkruid *Borago officinalis*

Oost-Indische kers *Tropaeolum majus*

Klaproos *Papaver rhoeas*

Vaste planten

Duizendblad *Achillea millefolium*

Ruig klokje *Campanula trachelium*

Wilde cichorei *Cichorium intybus*

Dagkoekoeksbloem *Silene dioica*

Bosandoorn *Stachys sylvatica*

Bosaardbei *Fragaria vesca*

Gulden sleutelbloem *Primula veris*

Lavendel *Lavandula officinalis*

Gewone margriet *Leucanthemum vulgare*

Muskuskaasjeskruid *Malva moschata*

Aarmunt Nana *Mentha spicata* «Nana»

Wilde marjolein *Origanum vulgare*

Gevlekt longkruid *Pulmonaria officinalis*

Bloasilene *Silene vulgaris*

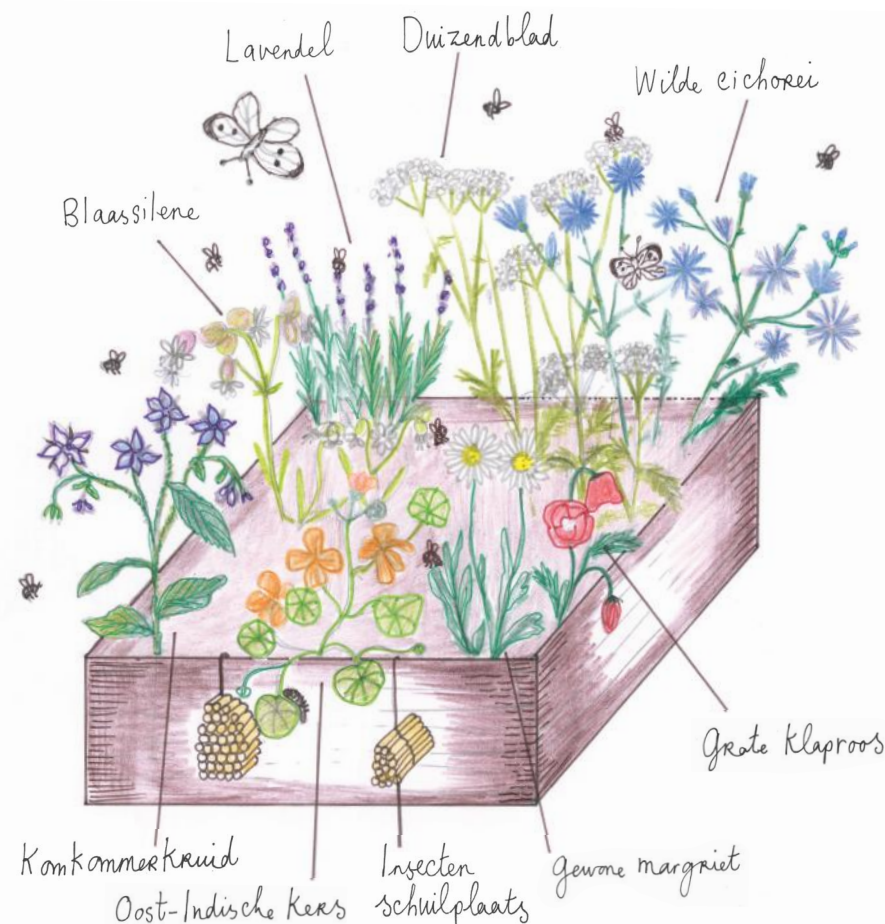
Maarts viooltje *Viola odorata*.

Tweejarig (soms meerjarig)

Bosvergeet-mij-nietje *Myosotis sylvatica*

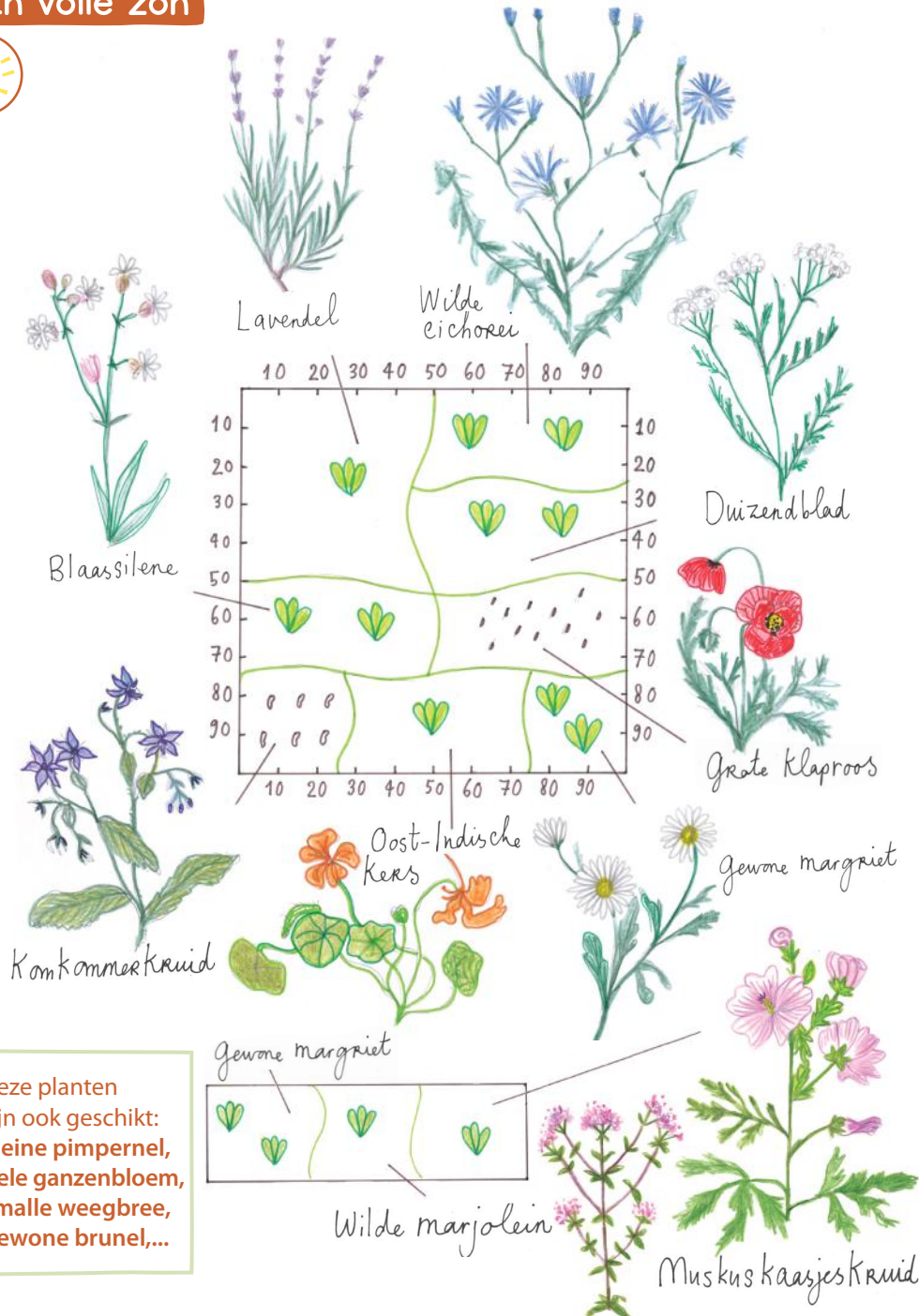

HELP WILDE BIJEN en andere bestuivers op school

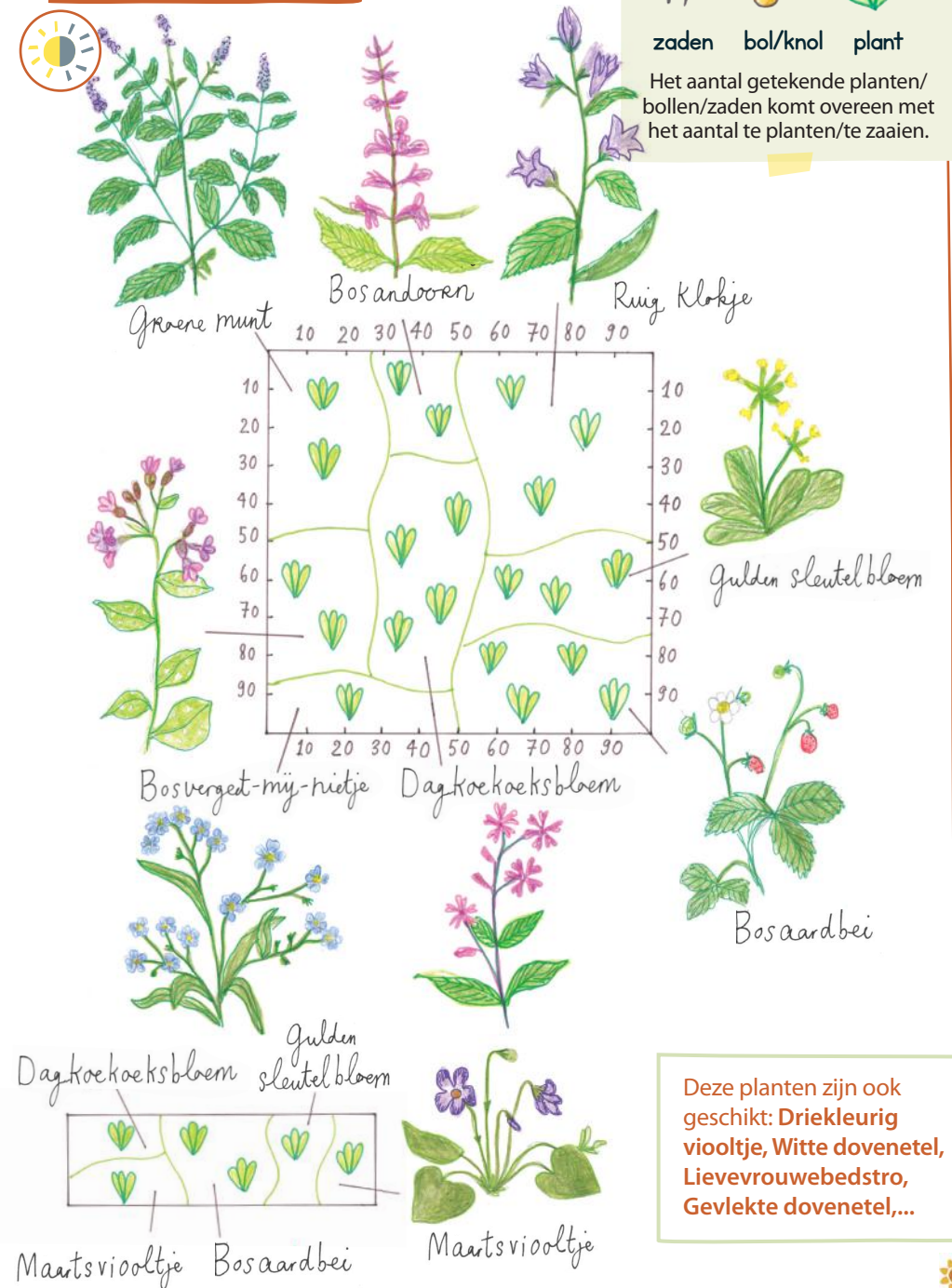
Voorbeelden van beplante bloembakken voor op school

In volle zon

Deze planten zijn ook geschikt: Kleine pimpernel, Gele ganzenbloem, Smalle weegbree, Gewone brunel,...

In half schaduw

zaden bol/knol plant
Het aantal getekende planten/bollen/zaden komt overeen met het aantal te planten/te zaaien.

Deze planten zijn ook geschikt: Driekleurig viooltje, Witte dovenetel, Lievevrouwebedstro, Gevlekte dovenetel,...

